

Siločiary farebných myšlienok

Mám taký pocit, že asi nikdy predtým nebolo okolo mňa toľko umenia. Kam sa len pozriem, tam je umenie. Internet dnes neuveriteľne zrýchľuje výmenu umeleckých výsledkov každého druhu umenia. Obrazy, grafiky, fotografie, inštalácie, sochy, performancie, koncepty, workshopy, literárne diela, čítačky, krsty kníh, diskusie, besedy s umelcami, divadelné kusy, opery, filmové premiéry, výstavy...

Nonstop, neustále akcie všetkých druhov umenia. Nedá sa to ani stíhať sledovať, nieto ešte aj zažívať. Rýchla doba, nahustená aktivitami všemožného druhu.

Ak ale chcem sledovať výtvarné akcie na Slovensku i v blízkyh Čechách, ktoré by ma mohli niečím zaujať, je toho pramálo. Tak to asi má byť. Nie všetko, čo sa ukazuje svetu, musí byť pre mňa dôležité, zaujímavé. Nemusí mať ani nejakú väčšiu umeleckú hodnotu, stačí, že sa to publikuje, s čo najväčším možným šírením, ohlasom či lajkovaním, ako sa to už dnes ráta, či lepšie rejtunguje.

Sloboda prejavu a zverejňovania umeleckých či menej umeleckých počínov v reáli i na internete je skvelá. Ale kvantita tu neznamená aj kvalitu. Práve naopak. Množstvo, záplavy braku, nanič balastu, takzvaného umenia. O to viac ale zarezonuje výstava, umelecké podujatie iného druhu, ktoré dosahuje aspoň štandardnú kvalitu.

Životné dielo a najnovšie obrazy akad. maliara Prokipa Kolisnyka sú pre mňa slávnosťou farby a ducha. Maestro farby a kompozície predstavuje prierez svojej tvorby. Najviac sme iste zvedaví na najnovšie výdobytky jeho umeleckého génia, no určite aj na cestu, ktorou sa k dnešnému obrazu dopracoval -- myslením, štúdiom, neustálym sústredeným tvorivým zaujatím farbou a témou. Maliar sa zaoberá fenoménom maliarskej farby už dlhý čas i teoreticky a publikuje prínosné pojednania o farbe z maliarskeho, filozofického i teologického aspektu. Prokip Kolisnyk sa k najnovším objavom v maľbe dopracoval spontánne, no zákonite. Kto hľadá, nájde, kto búši na bránu, bude mu otvorené. V minulej, nesmierne odvážnej a silnej sérii obrazov na tému Napätie, začal pod obrovským tlakom nevyhnutnosti silnej aktuálnej vnútornej výpovede experimentovať s plochou obrazu a napínaním a vrstvením *siločiar farebných myšlienok*, ako ich nazývam (dúfam, že dostatočne výstižne).

Logicky následne maestro pokračuje v usilovnej práci na zdokonaľovaní svojej objavnej techniky na sérii obrazov s názvom *Proti - postoj*. O tejto téme by sme si mohli niečo povedať. Maliar komponuje tieto obrazy čo najúspornejšie, obmedzuje priestor obrazu na základné dve roviny, do ktorých umiestňuje dve proti sebe stojace figúry. Proti postoj Dobra a Zla. Základný konflikt sveta, večnosti. Ikonické obrazy kompozične, jednoduchosťou motívu pripomínajú až stredoveké inkunábuly. Proti - postoje farebných akordov a ich dokonalá harmónia svetla a tmy, dynamika a statika objektov maľby a siločiary energetických nosičov farebnej hmoty nás vtahujú dovnútra obrazu, jeho štruktúry, priestoru farebnej matérie. Vzduch medzi siločiarami svetelno-farebnej energie iskrí ako prskavky, očarúva nás a nenecháva na pokoji. Priestor medzi nami a priestorom obrazovej energetickej farebnej štruktúry, nesúcej symboly maliarskej výpovede, je to, čo maliar nazýva obrazom. Nie samotný obraz, ako materiál artefaktu, no najmä ten neviditeľný priestor medzi nami a ním samotným, to je ten neopísateľný obraz, vždy iný, neustále sa meniaci, s každým percipientom a s každým momentom. Nikdy nevstúpiš dvakrát do tej istej rieky. Tieto obrazy sú ako symboly základného vzorca, konštant pravdy, večne nemennej podstaty pravdy o nás a o svete v nás. Kolisnyk má vzácny nadhľad nad svojím snažením i dielom, jeho zdravý úsudok a odhad dosahu jeho diela ho nikdy nepustia vyletieť do stratosféry sebaobdivu, čo dnes tak často badám v našej branži.

Akokoľvek sa snažíme byť lepšími, duchovne i fyzicky, nestačí len chcieť, treba začať konať, pracovať na sebe a vytrvať. Vyhrávajú tí, ktorí vydržia. Prokip Kolisnyk je dobrým príkladom tejto snahy.

Prešov 15. 11. 2017

Doc. Peter Kocák, PhD. , akad. mal.